1 Μαρτίου 2017

Μεγαλύτερος φόβος, η απώλεια της όρασης

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Η τακτική εξέταση από οφθαλμίατρο μπορεί να προλάβει ασθένειες.

Τον περασμένο Νοέμβριο, ο 84χρονος συγγραφέας και φυσιοδίφης Εντουαρντ Χόουγκλαντ έγραψε για τις επιπτώσεις που είχε στην ποιότητα ζωής του η σταδιακή απώλεια όρασης.

Ο Χόουγκλαντ, που έχασε την όρασή του πριν από τέσσερα χρόνια, περιγράφει με γλαφυρό και στενάχωρο τρόπο τις δυσκολίες του σερβιρίσματος του πρωινού καφέ, της χρήσης της τουαλέτας, του εντοπισμού τηλεφωνικού αριθμού στον κατάλογο, της εύρεσης του φαγητού στο πιάτο του, μιλώντας μόνο για όσα τον δυσκολεύουν στο εσωτερικό του σπιτιού του. Παρότι ακούει καθαρά το τραγούδι των πουλιών, το θρόισμα των φύλλων και τον ήχο του κύματος στην παραλία, ο Χόουγκλαντ δεν μπορεί πια να τα δει.

Η εμπειρία του 84χρονου φυσιοδίφη δεν είναι μοναδική. Οσοι χάνουν έστω και μέρος της όρασής τους μπορεί να νιώσουν οργή, θλίψη, αίσθημα αδυναμίας ή να βυθιστούν στην κατάθλιψη. Ορισμένοι απομονώνονται από τον κοινωνικό τους περίγυρο και νιώθουν έτσι μοναξιά, ενώ αισθήματα έντονου άγχους για διάφορα ζητήματα, όπως οι πτώσεις, τα σφάλματα στη λήψη φαρμάκων, η απώλεια απασχόλησης και τα κοινωνικά ατοπήματα, είναι επίσης ιδιαίτερα κοινά.

Πρόσφατη μελέτη της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Τζονς Χόπκινς των ΗΠΑ έδειξε ότι οι περισσότεροι Αμερικανοί θεωρούν την απώλεια της όρασης τη χειρότερη ασθένεια που μπορεί να τους συμβεί, ξεπερνώντας την απώλεια μέλους, μνήμης, ακοής ή ακόμη και από τον ιό HIV/AIDS.

Το 2015, περισσότεροι από 23,7 εκατομμύρια Αμερικανοί ενήλικες ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα όρασης, ακόμη και με τη χρήση διορθωτικών φακών. Ο αριθμός αυτός αναμένεται να διπλασιαστεί μέχρι το 2050, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και της αύξησης ασθενειών ικανών να πλήξουν την όραση.

Το σημαντικότερο μήνυμα δημόσιας υγείας που προκύπτει από τις πρόσφατες μελέτες για την απώλεια όρασης αφορά τη σημασία της διεξαγωγής ενδελεχούς οφθαλμιατρικής εξέτασης τουλάχιστον μία φορά τη διετία.

Τέσσερις οφθαλμικές παθήσεις, η γεροντική εκφύλιση της ωχράς κηλίδος, η διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια, το γλαύκωμα και ο καταρράκτης, ευθύνονται για το μεγαλύτερο ποσοστό τύφλωσης και περιορισμού της όρασης ενηλίκων στον ανεπτυγμένο κόσμο.

Σε αντίθεση με άλλες ασθένειες, οι οποίες σχετίζονται με το γήρας, τα παραπάνω νοσήματα δεν συνοδεύονται από πόνο ούτε και άλλα συμπτώματα. Μία προσεκτική

εξέταση από οφθαλμίατρο μπορεί, όμως, να εντοπίσει τις παθήσεις αυτές σε πρώιμο στάδιο, ενώ με χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής η εξέλιξή τους μπορεί να επιβραδυνθεί.

Η εκφύλιση της ωχράς κηλίδος, σημαντική αιτία τύφλωσης Αμερικανών άνω των 60 ετών, προκαλείται από την απώλεια κυττάρων του αμφιβληστροειδούς, στερώντας την όραση στο κέντρο του οπτικού πεδίου. Η διακοπή του καπνίσματος, η κατανάλωση πολλών λαχανικών, η χρήση γυαλιών ηλίου και η λήψη συμπληρωμάτων διατροφής είναι μερικές από τις μεθόδους πρόληψης της πάθησης.

Η διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια, πρώτη αιτία τύφλωσης ενηλίκων στις ΗΠΑ, επηρεάζει και αυτή τον αμφιβληστροειδή, ενώ η πρόληψή της απαιτεί τη διατήρηση κανονικών επιπέδων γλυκόζης στο αίμα και την αντιμετώπιση της υπέρτασης. Το γλαύκωμα, η ανίατη αύξηση της πίεσης των υγρών στο εσωτερικό του ματιού, που καταστρέφει το οπτικό νεύρο, απαιτεί ετήσιες εξετάσεις για τον πρόωρο εντοπισμό του. Παρότι ανίατο, το γλαύκωμα μπορεί να ελεγχθεί χάρη σε φαρμακευτική αγωγή.

Ο καταρράκτης έχει πλέον καταστεί ιάσιμος σε κάθε στάδιο της ασθένειας, με τη χειρουργική οδό να ενδείκνυται ακόμη και στα αρχικά του στάδια.

Πηγές:JANE E. BRODY / THE NEW YORK TIMES- kathimerini.gr